

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú pravidlá predkladania žiadostí, výkonu kontroly a znižovania priamych podpôr Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/102>

Materiál v pripomienkovom konaní do 07.03.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako iniciatívny materiál

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu nariadenia vlády je reflektovať na pravidlá systému predkladania žiadostí, výkonu kontrol a prípadného znižovania podpôr vo forme priamych platieb, ako aj vybraných neprojektových opatrení v záujme rozvoja vidieka stanovených v Strategickom pláne spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027, na ktoré sa vzťahuje integrovaný administratívny a kontrolný systém a na novú právnu úpravu vyplývajúcu zo zmien európskej legislatívy. V záujme zabezpečenia právnej istoty, ochrany práv poľnohospodárov a zaručenia bezproblémového, koherentného a efektívneho fungovania podpory vo forme priamych platieb, ako aj vybraných typov neprojektových opatrení v záujme rozvoja vidieka, sa návrhom nariadenia vlády vymedzujú opatrenia potrebné na zabezpečenie účinnej ochrany finančných záujmov Európskej únie vrátane účinného uplatňovania kritérií oprávnenosti výdavkov, najmä kontroly zákonnosti a správnosti operácií financovaných z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, a to aj na úrovni prijímateľov. Súčasťou týchto opatrení sú aj systémy potrebné na zabezpečenie účinnej ochrany proti podvodom, najmä pokiaľ ide o oblasti s vyššou mierou rizika, predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom, ich odhaľovania a zaistovania ich nápravy. Nevyhnutnou súčasťou je uplatňovanie primeraného a účinného zníženia platieb, ak sa kontrolou zistí neplnenie podmienok oprávnenosti alebo iných povinností týkajúcich sa podmienok poskytnutia podpory, pričom sa zohľadňuje závažnosť, rozsah, trvanie, opakovanie a úmyselnosť zisteného neplnenia podmienok oprávnenosti.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje od 1. januára 2024

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu nariadenia vlády je reflektovať na pravidlá systému predkladania žiadostí, výkonu kontrol a prípadného znižovania podpôr vo forme priamych platieb, ako aj vybraných neprojektových opatrení v záujme rozvoja vidieka stanovených v Strategickom pláne spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027, na ktoré sa vzťahuje integrovaný administratívny a kontrolný systém a na novú právnu úpravu vyplývajúcu zo zmien európskej legislatívy. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k § 5 ods. 1

Slová „kalendárneho roka žiadostí“ navrhujeme nahradiť slovami „kalendárneho roku predloženia žiadosti“.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú pripomienku. Navrhujeme precizovať dané ustanovenie a jednoznačne vymedziť, že žiadateľ môže doplniť žiadosť do 31. 5. 2023 kalendárneho roku predloženia žiadosti.

2. Zásadná pripomienka k § 7 ods. 3

Navrhujeme jednoznačne vymedziť slovné spojenie „iné skutočnosti“, resp. ich adekvátne vymenovať.

Odôvodnenie:

Znenie predmetného ustanovenia najmä v súvislosti so slovným spojením „iné skutočnosti“ považujeme za vágne, neurčité a ponechávajúce širokú mieru interpretácie daného ustanovenia, čo považujeme za neprípustné. Návrh zákona žiadnym spôsobom bližšie nešpecifikuje, čo sa považuje za iné skutočnosti, na ktoré má platobná agentúra prihladať. Navrhujeme preto tento pojem buď vysvetliť, alebo príkladmo uviesť o aké skutočnosti sa jedná. Uvádžame, že právna úprava ma byť jasná, vecná a zrozumiteľná, pričom jednou z nevyhnutných súčastí obsahu princípu právneho štátu je aj požiadavka právnej istoty. Dané ustanovenie zároveň považujeme aj za v rozpore so zákonom č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj legislatívnych pravidiel vlády, v zmysle ktorých zákon musí byť terminologicky správny, presný, jednotný a všeobecne zrozumiteľný.

3. Zásadná pripomienka k § 9 ods. 1

Navrhujeme jednoznačne vymedziť slovné spojenie „inými prostriedkami“, resp. ich adekvátne vymenovať.

Odôvodnenie:

Znenie predmetného ustanovenia najmä v súvislosti so slovným spojením „inými prostriedkami“ považujeme za vágne, neurčité a ponechávajúce širokú mieru interpretácie daného ustanovenia, čo považujeme za neprípustné. Návrh zákona žiadnym spôsobom bližšie nešpecifikuje, čo sa považuje za iné prostriedky, ktoré možno použiť v rámci kontroly na mieste. Navrhujeme preto tento pojem buď vysvetliť, alebo príkladmo uviesť o aké prostriedky sa jedná. Uvádžame, že právna úprava ma byť jasná, vecná a zrozumiteľná. Dané ustanovenie zároveň považujeme aj za v rozpore so zákonom č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj legislatívnych pravidiel vlády, v zmysle ktorých zákon musí byť terminologicky správny, presný, jednotný a všeobecne zrozumiteľný.

4. Zásadná pripomienka k § 9 ods. 3, prvej vete

Slová „nesmie prekročiť 48 hodín pred jej výkonom“ navrhujeme nahradiť slovami „sa vykoná najneskôr 48 hodín pred jej výkonom“

Odôvodnenie:

Ide o precizovanie daného ustanovenia, nakoľko pôvodne navrhované znenie bolo formulované nejednoznačným spôsobom. V tejto súvislosti si dovoľujeme uviesť, že nejednoznačné bolo v danom kontexte aj ustanovenie čl. 25 vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 809/2014, ktoré upravuje časové limity kontrol na mieste a na ktoré sa odvoláva aj dôvodová správa.

5. Zásadná pripomienka k § 9 ods. 3, druhej vete

Znenie druhej vety navrhujeme preformulovať.

Odôvodnenie:

Znenie druhej vety navrhujeme preformulovať nakoľko v navrhovanom znení nedáva zmysel a z navrhovaného znenia nie je zjavné čo má byť jeho cieľom.

6. Zásadná pripomienka k § 9 ods. 5

Znenie odseku 5 navrhujeme preformulovať a explicitne uviesť situácie, ktoré budú považované za marenie alebo sťaženie riadneho výkonu kontroly na mieste.

Odôvodnenie:

Uvedená formulácia je mätúca a nejasná pre žiadateľa o podporu. Z navrhovaného znenia nie je zjavné aké situácie, resp. konanie bude možné považovať za marenie a sťaženie riadneho výkonu kontroly. Navrhované znenie spôsobuje pocit právnej neistoty. Odporúčame doplniť konkrétne situácie, ktoré bude považované za marenie a sťaženie kontroly. V tomto kontexte si dovoľujeme upozorniť predkladateľa, že právna úprava ma byť jasná, vecná a zrozumiteľná. Dané ustanovenie považujeme zároveň v rozpore so zákonom č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj legislatívnych pravidiel vlády, v zmysle ktorých zákon musí byť terminologicky správny, presný, jednotný a všeobecne zrozumiteľný.

7. Zásadná pripomienka k § 9 ods. 12

Znenie odseku 12 navrhujeme nahradiť nasledovným znením „Ak sa kontrolou na mieste nezistí nedostatok žiadateľovi sa zašle správa z kontroly na mieste.“.

Odôvodnenie:

Správa z kontroly na mieste by mala byť podkladom nie len pre kontrolný orgán, ale aj pre žiadateľa. V záujme zachovania zásady právnej istoty navrhujeme za každých okolností zasielať správu z kontroly na mieste v písomnej forme, minimálne vo forme krátkej správy k vykonanej kontrole na mieste, ku ktorej žiadateľ už nebude mať možnosť vyjadrovať sa z rovnakého dôvodu, ako nemá možnosť odvolať sa voči rozhodnutiu, keď sa žiadateľovi vyhoví v plnom rozsahu.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/102>